

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

22. Dies Novemb. Quid prodest, quia hymnum cantat tua lingua, si
sacrilegium exhalat tua vita? S. Augustinus in ps. 102.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

932 Christiani Militis Novem
pedis tollebat, toties gradum viri uti attollebat. An
Divinæ gratiæ charismata, virtutes gratiæ comi-
dona istis superaddita? At nemo illis locuples
Mariâ. (a) Quantæ enim in una Virgine specievo-
rum emicant, secretum vere curdie, vexillum fidei, de-
votionis obsequium. Ama Mariam mihi anime, tua
te meritam, ut uni illi post Deum debeas, quidque
boni es meritus; atque adeò nisi amorem reperias,
nihil tuâ dignam obligatione rependas. Quodlè-
nim amas & jure amas illos, quite in vitam hanc
mortalem, morti prius, quam vitæ genuerunt; dic
age, Maria tibi amorem, & te amoti, ac vite gone-
ravit. Quid si amas, & merito suo amas, qui in te
merent tuum beneficiis suis obligarunt; dic agen-
tibus, ac præstantioribus te, totumque sibi mun-
dum obligavit Maria. Quod si amas quite honesta
fortunarum, vitæ periculis, qui te hostium infidiis
obtrectatorum injuriis vendicarunt; dic age, diabolis
infidiis, mundi illecebris, carnis stimulis te liberant
Maria. Ita amami amice, non errabis, amando, ne
peribis errando; ut amare possis, dic o Mater am-
mabilis, patere te amari. O Mater amoris, generum
me amorem.

Vis mentem esse piam? cole totâ mente Mariam.

22. DIES NOVEMB.

Quid prodest, quia hymnum cantat tua lingua, tri-
crilegium exhalat tua vita? S. Augustinus in psal.

Musica non I.
tantum est
vocum sed
motum.

Subsequitur licet non pallipes
æquis, Dominam ancilla, heram
pedissequa, Reginam virginum
cultam.

(a) *Idem.*

Novemb.

Tessera.

933

cultrix virginitatis, Mariam, Cæcilia, quā tantum
gloriatur Italia, quantum Agathâ Sicilia. Hæc quia
gnara musicæ, præses est musicorum. Sed nullus est
peritus amandi, qui est imperitus cantandi. Amare e-
nīm est cantare; quid enim est amor, nisi harmoni-
cus quidam concentus, sive consensus inter homi-
nem superiorem, & inferiorem, dum corpus subest
animæ, & illa præest? Canat ergo Ratio superiorem,
pars illa ignobilior, sive sensualis, bassum. Deinde ipsa
ratio debet sustinere partem superioris, magnâ in
Deum fiduciâ, & simul bassi sui dissidentiâ. Jam mit-
tete deorsum & dic cum Abraham: (a) *Loquar Do-*
mino, cùm sim pulvis & cinis. Ecce bassum. Jam as-
cende superius, & dic cum Paulò: (b) *Nostra con-*
versatio in cœlis est. Ecce superiorem. Iterūm crede il-
lud ut veritatis affatum, quia Christi pronuntia-
tum, (c) *sine me nihil potestis facere;* sed iterum at-
tolle animos, & dic cum Paulo: (d) *omnia possum per*
te, qui me confortat. Hic habes duo extrema, Nihil
& Omnia; nihil est bassus, omnia, superior: quid
minus quam nihil, quid plus quam omnia? itaque ex
discordantibus hominis superioris, & inferioris mo-
ribus, quasi fidibus, concordia, est jucundissima cœ-
litibus Musica; sic cantare, est piè amare.

II. Cavendum est in hoc concentu, ne discordet
lingua à vita, ut concordet dicta, & acta; ne dum spi-
ritus Deo modulatur, caro sibi blandiatur; ne illo
canente hymnum, hæc exhalet sacrilegium. Musica
nos monet, ut sicuti è varietate vocum ac fidium
grata & eonsentiens oritur symphonia, ita om-
nes animi motus, & actiones in dulcem harmoniam

Nnn 3

Divi-

(a) *Gen. 18.27.* (b) *Phil. 3.20.* (c) *Joan. 15.* (d) *Phil. 4.13.*

Divinæ legis, eo convenienter. Est enim illa vis can-
Religiosi, ut per aures se te placidè in animum in-
nuans, turbulentos, si qui sint, motus, summâ aqua-
bilitate componat, & instar Poëtici Neptuni, cum
da æquora placet. Cùm ventus ambitionis, ac
rentis iracundiæ, sævos attollit fluctus; cùm mare
subsedit, & furit æstus arenis; cùm libido inquiet-
cùm aliae perturbationes violentius incitantur, &
dulcem chori sonitum venti ponunt, neque in-
quædam malacia, sed pulcherrima placidi man-
figies consequitur, coeretur libido exultans, angu-
ruens in animi perniciem, gloriae ardor continuo
stringitur, implacabilis iræ vis, & cupidus ulcus
tranquillatur: sed longè acceptior est illa musica que
resonat potius moribus, quam vocibus. Audi his
Ambrosum id ipsum insinuantem (a) Psalterium
homo consummatus in Christo, in quo sicut armo-
numentum resonant opera canora virtutum. Hisce allo-
nat D. Chrysostomus: b) Hic non est opus cabiri,
neque nervis extensis, neque pleistro, nec arte, nec aliis
instrumentis: sed si velis, te ipsum efficies citaram, in
carnis membra morte afficeris, & anima cum corpore
pulchrum concentum efficeris. Dumenim non con-
pierit caro adversus spiritum, sed illius iussis cetera
modiam efficies spiritualem.

III. Denique nos posse non modò lingua, sed lan-
gulis totius corporis membris concinere & piem-
dulari, idem D. Chrysostomus alibi probat. (c) Per
sumus per oculos canere, non tantum per linguam, &
in annis, & per pedes, & per aures; quando enim unum
quodq; eorum facit ea, quæ Deo honorē, & gloria adfer-
nitur.

(a) In Psal. 30. (b) in Ps. 41. (c) in Ps. 143.

ovemb.
vis canis
mumini
om à aqua
uni, tun-
is, ac te-
am mem-
inquietu-
antur, et
eqpe mes-
di mans-
is, que-
ntum re-
do uicio-
usifiqua-
Audib
Hilce alio-
us calori-
nec illa-
am, iam
sem capre
non conc-
efferu-
i, sed fin-
(i) p-
am, & p-
ins unum-
a adfer-
utpus

Novemb.   *Tessera.*   935

upotè dum oculus non impudicè aspicerit, dum manus non ad rapinam, sed eleemosynam se extenderint; dum ad psalmos, & auditiones spirituales suscipiendas, aures parate fuerint: dum pedes ad Ecclesiam concurrerint: dum cor non dolos struit, sed charitate scatet, fiant psalterium, membra corporis, & canunt canticum novum, non verbis solis, sed rebus ipsis. Ecce quomodo possimus canere non tantum fidibus, sed pedibus; non tantum chordis, sed corde. Sicuti sanguis innocentis, noxiè effusus, habet vocem, quæ ad cœlum clamat; sic & modestia, & pudicitia, & temperantia, habet vocem, quam modulatissimè cantat: sic tota vita Cæciliæ, fuit suavissima harmonia Musicae. Virtus quævis est similis Musicae, in primis justo placet, & deinde etiam virtuosis, qui quod in se non servant, in aliis observant. Musica & musicum delectat, & musicæ ignaros: Cithara & vietus, manu agitur, & delectat animum. Hinc juxta proverbium: *Qui non libenter audit musum, vel est Angelus, vel est asinus.* Angelus, quia cœlesti harmoniâ assuevit, hanc inconditam præ illa despicit? asinus, quia ob bardæ indolis stoliditatem, plus illi placet inconcinnus rugitus, quam artificiosus concentus. Simus potius similes Angelo, quam asinus; tametsi, cum simus in valle lachrymarum, potius oportet plangere, quam plaudere; suspendere organa, quam concinere;

Hic tantum planetus, resonent super aethera cantus.

23. DIES NOVEMB.

Deus est omnia quæ sunt, & nihil eorum quæ sunt.

S. Dionysius de Div. Nom. c. 1.